

Meeting Book: Arendal kontrollutvalg (24.10.2018)

Arendal kontrollutvalg

Date: 2018-10-24T09:00:00

Location: Arendal Kultur- og rådhus, Komitérom 252 Barbu

Note:

Forfall meldes til utvalgets sekretær på epost: benedikte.vonen@temark.no eller mobil: 90589043.

Vara møter bare etter eget varsel.

I tillegg møter følgende:

Rådmann Harald Danielsen, sak 49/18	kl.	09:00
Kommunalsjef økonomi Bente Rist, sak 50/18	ca. kl.	09:30
Fagleder byggesak Frank Gauslå, sak 51/18	ca. kl.	10:00
Fagleder arkiv Gro Stormoen Nilsen, sak 51/18	ca. kl.	10:00
Seniorrådgiver Kåre Gamlemshaug, sak 51/18	ca. kl.	10:00
Juridisk seniorrådgiver Sindre Kvammen, sak 52/18	ca. kl.	10:30
Enhetsleder levekår Tora Halvorsen, sak 57/18	ca. kl.	12:30

Saksliste

Møteinnkalling

6/18 Godkjenning av innkalling 24.10.2018

3

Møteprotokoll

6/18 Godkjenning av protokoll fra 19.9.2018

4

Saker til behandling

49/18 Henvendelse vedr. reguleringsplanarbeid Arendal

18

50/18 Økonomisk situasjon pr. 2. tertial 2018 Arendal

20

51/18 Internkontroll arkiv og journalføring Arendal

21

52/18 Varsling pleie og omsorg Arendal

22

53/18 Bestilling av forundersøkelse Pleie og omsorg

23

54/18 Møte- og arbeidsplan 2019 for Arendal kontrollutvalg

24

55/18 Orienteringer fra revisor 24.10.2018

28

56/18 Referatsaker 24.10.2018

29

57/18 Fylkesmannens tilsyn med barselomsorgen i Arendal kommune

30

58/18 Eventuelt 24.10.2018

53

Temark

Agder og Telemark kontrollutvalgssekretariat IKS

Arkivsak-dok. 18/00131-40
Saksbehandler Benedikte Muruvik Vonen

Saksgang
Arendal kontrollutvalg

Møtedato
24.10.2018

Godkjenning av innkalling 24.10.2018

Forslag fra sekretariatet:

Innkalling til møte 24.10.2019 godkjennes.

Temark

Agder og Telemark kontrollutvalgssekretariat IKS

Arkivsak-dok. 18/00131-39
Saksbehandler Benedikte Muruvik Vonen

Saksgang
Arendal kontrollutvalg

Møtedato
24.10.2018

Godkjenning av protokoll fra 19.9.2018

Forslag fra sekretariatet:

Protokoll fra møte 19.9.2018 godkjennes.

Vedlegg:

Protokoll Arendal kontrollutvalg 19.09.2019

Temark

Agder og Telemark kontrollutvalgssekretariat IKS

Møteprotokoll

Arendal kontrollutvalg

Dato: 19.09.2018 kl. 9:00 – 12:50
 Sted: Arendal Kultur- og rådhus, Møterom 254 Strømsbu
 Arkivsak: 18/00131

Til stede: Per-Jakob Haakstad (leder), Liv Andersen (nestleder), Anne Rostad (medlem),
 Kristen Bjormyr (medlem), Terje Stiansen (medlem)

Møtende varamedlemmer: -

Forfall: -

Andre: Juridisk seniorrådgiver Ingunn Kilen Thomassen, sak 41/18
 Avdelingsleder parkering Vidar Holmsen Engh, sak 42/18
 Daglig leder Aust-Agder Revisjon IKS Kristian Fjellheim Bakke (til kl. 11:40)
 Oppdragsansvarlig regnskapsrevisor Ketil Raknes (forlot møtet før punkt 4 a i sak 47/18)
 Forvaltningsrevisor Stine Norrøne Beck (fra kl. 11:40)

Protokollfører: Benedikte Muruvik Vonen (Temark)

Sakskart	Side
Møteinnkalling	
5/18 18/00131-32 Godkjenning av innkalling 19.9.2018	3
Møteprotokoll	
5/18 18/00131-33 Godkjenning av protokoll fra møte 6.6.2018	4
Saker til behandling	

41/18	17/02248-13	Oppfølging av generell selskapskontroll: Overordnet eierskap og eierstyring i kommunens selskaper Arendal	5
42/18	18/11000-1	Parkering for el-biler i Arendal kommune	6
43/18	18/10978-1	Budsjett for kontroll, tilsyn og revisjon 2019 Arendal	7
44/18	18/06528-6	Bestilling av selskapskontroll Konesjonskraft IKS Arendal	8
45/18	18/10895-1	Overordnet revisjonsstrategi regnskapsrevisjon 2018 Arendal	9
46/18	18/00137-9	Orienteringer fra revisor 19.9.2018	10
47/18	18/00143-9	Referatsaker 19.9.2018	11
48/18	18/00149-9	Eventuelt 19.9.2018	13

Sak 47/18: Pkt. 4 a ble behandlet etter resten av sak 47/18.

Arendal, 19.09.2018

Per-Jakob Haakstad
Kontrollutvalgsleder

Benedikte Muruvik Vonen
Sekretær

Møteinnkalling**5/18 Godkjenning av innkalling 19.9.2018**

Behandlet av	Møtedato	Saksnr
1 Arendal kontrollutvalg	19.09.2018	5/18

Forslag fra sekretariatet:

Innkalling til møte 19.9.2018 godkjennes.

Møtebehandling**Votering**

Enstemmig for forslag til vedtak.

Vedtak

Innkalling til møte 19.9.2018 godkjennes.

[Lagre] [Lagre endelig vedtak]

Møteprotokoll**5/18 Godkjenning av protokoll fra møte 6.6.2018**

Behandlet av	Møtedato	Saksnr
1 Arendal kontrollutvalg	19.09.2018	5/18

Forslag fra sekretariatet:

Protokoll fra møte 6.6.2018 godkjennes.

Møtebehandling**Votering**

Enstemmig for forslag til vedtak.

Vedtak

Protokoll fra møte 6.6.2018 godkjennes.

[Lagre] [Lagre endelig vedtak]

Saker til behandling**41/18 Oppfølging av generell selskapskontroll: Overordnet eierskap og eierstyring i kommunens selskaper Arendal**

Behandlet av	Møtedato	Saksnr
1 Arendal kontrollutvalg	19.09.2018	41/18

Forslag fra sekretariatet:

Forslag til vedtak legges frem i møtet.

Møtebehandling

Juridisk seniorrådgiver Ingunn Kilen Thomassen orienterte om tiltak som er iverksatt for oppfølging av den generelle selskapskontrollen Overordnet eierskap og eierstyring i kommunens selskaper, og svarte på spørsmål. Kort skriftlig redegjørelse var sendt ut til medlemmene i forkant av møtet.

Forslag til vedtak fremsatt i møtet:

Redegjørelsen tas til orientering. Kontrollutvalget ber om å få en ny orientering i løpet av våren 2019.

Votering

Enstemmig for forslag til vedtak fremsatt i møtet.

Vedtak

Redegjørelsen tas til orientering. Kontrollutvalget ber om å få en ny orientering i løpet av våren 2019.

[Lagre] [Lagre endelig vedtak]

42/18 Parkering for el-biler i Arendal kommune

Behandlet av	Møtedato	Saksnr
1 Arendal kontrollutvalg	19.09.2018	42/18

Forslag fra sekretariatet:

Forslag til vedtak legges frem i møtet.

Møtebehandling

Avdelingsleder parkering Vidar Holmsen Engh orienterte om regler for betaling for el-biler og bekjentgjøring av disse, og svarte på spørsmål. Skriftlig notat var sendt ut til medlemmene på forhånd. Kommunen følger parkeringsforskriften med dagens skilting.

Forslag til vedtak fremsatt i møtet:
Redegjørelsen tas til orientering.

Votering

Enstemmig for forslag til vedtak fremsatt i møtet.

Vedtak

Redegjørelsen tas til orientering.

[Lagre] [Lagre endelig vedtak]

43/18 Budsjett for kontroll, tilsyn og revisjon 2019 Arendal

Behandlet av	Møtedato	Saksnr
1 Arendal kontrollutvalg	19.09.2018	43/18

Forslag fra sekretariatet:

Kontrollutvalget innstiller følgende til bystyret:

Bystyret vedtar forslag til budsjett 2019 for kontroll, tilsyn og revisjon i Arendal kommune med en ramme på kr 4 137 000.

Kontrollutvalget sitt budsjettforslag skal følge budsjettsaken til bystyret via formannskapet.

Møtebehandling

Sekretær la frem forslag til budsjett for kontroll, tilsyn og revisjon for 2019 og svarte på spørsmål. Det ble gjort oppmerksom på hvilke poster kontrollutvalget kan påvirke, og hvilke risikovurderinger som ligger bak disse postene.

Votering

Enstemmig for forslag til vedtak.

Vedtak

Kontrollutvalget innstiller følgende til bystyret:

Bystyret vedtar forslag til budsjett 2019 for kontroll, tilsyn og revisjon i Arendal kommune med en ramme på kr 4 137 000.

Kontrollutvalget sitt budsjettforslag skal følge budsjettsaken til bystyret via formannskapet.

[Lagre] [Lagre endelig vedtak]

44/18 Bestilling av selskapskontroll Konesjonskraft IKS Arendal

Behandlet av	Møtedato	Saksnr
1 Arendal kontrollutvalg	19.09.2018	44/18

Forslag fra sekretariatet:

Prosjektplan for selskapskontroll i Konesjonskraft IKS vedtas slik den foreligger. Kontrollutvalget ber om å bli holdt orientert gjennom prosjektets gang. Rapport til kontrollutvalget forventes innen første halvår 2019.

Møtebehandling

Daglig leder Aust-Agder Revisjon IKS Kristian Fjellheim Bakke viste til utsendt forslag til prosjektplan og svarte på spørsmål.

Votering

Enstemmig for forslag til vedtak.

Vedtak

Prosjektplan for selskapskontroll i Konesjonskraft IKS vedtas slik den foreligger. Kontrollutvalget ber om å bli holdt orientert gjennom prosjektets gang. Rapport til kontrollutvalget forventes innen første halvår 2019.

[Lagre] [Lagre endelig vedtak]

45/18 Overordnet revisjonsstrategi regnskapsrevisjon 2018 Arendal

Behandlet av	Møtedato	Saksnr
1 Arendal kontrollutvalg	19.09.2018	45/18

Forslag fra sekretariatet:

Overordnet revisjonsstrategi 2018 for Arendal kommune tas til orientering.

Møtebehandling

Oppdragsansvarlig regnskapsrevisor Ketil Raknes kommenterte kort utsendt Overordnet revisjonsstrategi for regnskapsrevisjon 2018, og han og daglig leder i Aust-Agder Revisjon IKS Kristian Fjellheim Bakke svarte på spørsmål.

Votering

Enstemmig for forslag til vedtak.

Vedtak

Overordnet revisjonsstrategi 2018 for Arendal kommune tas til orientering.

[Lagre] [Lagre endelig vedtak]

46/18 Orienteringer fra revisor 19.9.2018

Behandlet av	Møtedato	Saksnr
1 Arendal kontrollutvalg	19.09.2018	46/18

Forslag fra sekretariatet:

Saken tas til orientering.

Møtebehandling

Daglig leder Aust-Agder Revisjon IKS Kristian Fjellheim Bakke orienterte om fremdriften i forvaltningsrevisjonen Psykososialt miljø i skole og barnehage. De er ferdige med datainnhenting, og er nå i analysefasen. Kontrollutvalget og revisjonen ble orientert om metodiske dilemmaer på det aktuelle fagområdet. Mest sannsynlig til behandling i KU i november 2018.

Oppdragsansvarlig revisor Ketil Raknes orienterte kort om drøfting med administrasjonen om regnskapsmessig oppfølging av prosjekter i forhold til vedtatt budsjett. Videre orienterte han kort om spørsmål omkring regnskapsmessige forhold knyttet til organisering av investering i nytt P-hus i fjell på Tyholmen.

Ketil Raknes orienterte så om forespørsel til Kystverket vedr. avklaring av havnekapitalsbegrepet, jf. forvaltningsrevisjonen Kommunale foretak i Arendal kommune. Det mangler fortsatt juridiske avklaringer, og avklaringer vedr. bystyrets rolle.

Votering

Enstemmig for forslag til vedtak.

Vedtak

Saken tas til orientering.

[Lagre] [Lagre endelig vedtak]

47/18 Referatsaker 19.9.2018

Behandlet av	Møtedato	Saksnr
1 Arendal kontrollutvalg	19.09.2018	47/18

Forslag fra sekretariatet:

Saken tas til orientering.

Møtebehandling

1. Behandling i bystyret av saker fra/av særlig interesse for kontrollutvalget:
 - a. 21.06.2018:
 - i. PS 18/82 Tertialrapport 1 - 2018
 - ii. PS 18/97 Rapport fra selskapskontroll Agder Arbeidsmiljø IKS Arendal
 - iii. PS 18/99 Referatsak II – Protokoll Arendal kontrollutvalg 2018-06-06
 - b. 06.09.2018:
 - i. PS 18/108 Tilstandsrapport for grunnskolen 2017
 - ii. PS 18/109 Politiske utvalg – Møteplan 2019
2. FM: Avslutning av tilsyn med barselomsorgen 0-6 uker ved Arendal helsestasjon
3. FM: Avslutning av tilsyn med Arendal kommunes oppfølging av barn 7-12 år med psykiske lidelser
4. Post inn/post ut
 - a. Muntlig og skriftlig henvendelse vedr. reguleringsarbeid Arendal (ref. sak 39/18 pkt. 4 a.)
 Kontrollutvalget vurderte habiliteten til leder Per-Jakob Haakstad. Han ble enstemmig kjent inhabil etter forvaltningsloven § 6 e) pkt. 2. Nestleder Liv Andersen ledet kontrollutvalget i leders fravær.
 Kontrollutvalget vurderte behov for lukking av møtet for behandling av saken. Møtet ble vedtatt lukket jf. kommuneloven § 31 pkt. 5, offentleglova § 24 første og andre ledd. Møtet ble igjen åpnet og følgende konklusjon ble formidlet:
 Kontrollutvalget unntar mottatte dokumenter i saken for offentlig innsyn etter off. loven § 5 og § 24 første og andre ledd.
 Kontrollutvalget ber rådmannen om en orientering om kommunens rolle i saken i neste møte. Aktuelle spørsmål til rådmannen:
 - Hvilke kvalitetssikringer har rådmannen gjort vedr. kartgrunnlag (inkl. kotehøyder) og modeller som har fulgt søknader i saken?
 - Hvilket regelverk gjaldt (inkl. aktuelle henvisninger til plan- og bygningsloven) og hvordan ble det praktisert?
 - Hvilke regler gjelder for tiltak i grunnen under andres eiendom?
5. Oppdatering møte- og arbeidsplan Arendal kontrollutvalg 2018
6. Neste møte 24.10.2018
7. Temarks høstkonferanse 14.11.2018 i Bø

Votering

Enstemmig for forslag til vedtak.

Vedtak

Saken tas til orientering.

[Lagre] [Lagre endelig vedtak]

48/18 Eventuelt 19.9.2018

Behandlet av	Møtedato	Saksnr
1 Arendal kontrollutvalg	19.09.2018	48/18

Møtebehandling

- Vedr. oppslag om varsling ved Margarethestiftelsen. Kontrollutvalget vurderte habiliteten til medlem Kristen Bjormyr pga. at han er pårørende til beboer på Margarethestiftelsen. Han ble kjent habil til å vurdere om kontrollutvalget skal be om en sak.
Kontrollutvalget ønsker en orientering fra rådmannen om hvordan gjeldende varslingsrutiner er fulgt opp i varslingssak ved Margarethestiftelsen i neste møte.
- Kontrollutvalget ønsker en tilbakemelding fra rådmannen om hvordan det kan kontrolleres at politiske vedtak faktisk blir utført.
- Kontrollutvalget ønsker en orientering fra rådmannen tidlig i 2019 om hvordan endringer i ny kommunelov følges opp frem mot ikrafttredelse.
- Kontrollutvalget ønsker en oppfølging av tilsynet med arkiv i form av en orientering fra rådmannen om gjeldende rutiner for journalføring av henvendelser til kommunen, og oppfølging av at disse rutinene blir etterlevd. Kontrollutvalget ønsker at byggesaker blir brukt som eksempel.

Votering**Vedtak**

[Lagre] [Lagre endelig vedtak]

Filen ble ikke funnet. Den er enten slettet, eller sjekket ut.

Temark

Agder og Telemark kontrollutvalgssekretariat IKS

Arkivsak-dok. 18/06092-25
Saksbehandler Benedikte Muruvik Vonen

Saksgang Møtedato
Arendal kontrollutvalg 24.10.2018

Henvendelse vedr. reguleringsplanarbeid Arendal

Forslag fra sekretariatet:

Forslag til vedtak blir lagt frem i møtet.

Bakgrunn for saken:

Kontrollutvalget har mottatt flere henvendelser fra grunneier Øyvind Erik Kåss vedr. et reguleringsplanarbeid i Arendal sentrum. Første henvendelse var pr. telefon til sekretariatet 3.4.2018, og den er senere fulgt opp med flere henvendelser, både pr. telefon og epost. Kontrollutvalget har blitt orientert gjennom referatsaker i møtene 9.5., 6.6. og 19.9.2018.

Saksopplysninger:

Øyvind Erik Kåss har som eier av Høyveien 20 og 22 søkt om å gjennomføre byggetiltak på og under sine eiendommer. Han har også levert merknader til kommunen knyttet til søknader fra en annen tiltakshaver i samme område. Videre har han søkt om rivingstillatelse av bygg på egen eiendom. Kåss viser til flere henvendelser til kommunen vedr. de samme eiendommene. Han uttrykker at han opplever at hans merknader om feil i kartmateriale knyttet til politisk behandling av reguleringsplan ikke er blitt lyttet til og tatt affære i forhold til. Han uttrykker videre at han opplever bevisst forskjellsbehandling av administrasjonen i Arendal kommune.

Rådmann Harald Danielsen vil stille i møtet og orientere om kommunens behandling av de aktuelle sakene, og svare på spørsmål.

Vurdering fra sekretariatet:

Vedlegg i saken er unntatt offentlig innsyn etter off.loven §§ 5 og 24 annet ledd, og er derfor kun levert ut til de som skal behandle saken i møtet. Sekretariatet vil legge frem forslag til vedtak ut fra behandlingen av saken i møtet.

Temark

Agder og Telemark kontrollutvalgssekretariat IKS

Arkivsak-dok. 18/11470-1
Saksbehandler Benedikte Muruvik Vonen

Saksgang
Arendal kontrollutvalg

Møtedato
24.10.2018

Økonomisk situasjon pr. 2. tertial 2018 Arendal

Forslag fra sekretariatet:

Saken tas til orientering.

Saksopplysninger:

Kontrollutvalget behandler ikke tertialrapportene fra rådmannen, bare årsregnskapet. Som et ledd i å sikre egenkontrollen knyttet til at kommunens økonomiske forvaltning foregår i samsvar med gjeldende bestemmelser og vedtak mv. (kommuneloven § 77 punkt 4), vil det likevel være naturlig at kontrollutvalget holder seg oppdatert om den økonomiske situasjonen og utfordringer gjennom året.

Det gjøres oppmerksom på at rådmannens tertialrapport og saksfremlegg knyttet til denne ikke ligger ved.

Kommunalsjef økonomi Bente Rist stiller i møtet for å orientere i saken.

Temark

Agder og Telemark kontrollutvalgssekretariat IKS

Arkivsak-dok. 18/11443-4
Saksbehandler Benedikte Muruvik Vonen

Saksgang Møtedato
Arendal kontrollutvalg 24.10.2018

Internkontroll arkiv og journalføring Arendal

Forslag fra sekretariatet:

Redegjørelsen tas til orientering.

Bakgrunn for saken:

Kontrollutvalget ba i sitt møte 19.9.2018 sak 48/18 om en oppfølging av tilsynet med arkiv i form av en orientering fra rådmannen om gjeldende rutiner for journalføring av henvendelser til kommunen, og oppfølging av at disse blir etterlevd. Kontrollutvalget ønsket at byggesaker blir brukt som eksempel.

Saksopplysninger:

Kontrollutvalget har ved tidligere anledninger fått orienteringer om Arendal kommunes arbeid med oppfølging og lukking av Statsarkivets tilsyn med arkiv i 2016. For å lukke avvikene måtte kommunens bl.a. få på plass en arkivplan etter modell fra det andre kommuner har gjort på www.arkivplan.no. Dette skal gi en helhetlig tilnærming til arkiv, journalføring og saksbehandling.

Kontrollutvalgets medlemmer har oppfattet at det i en del tilfeller ikke har vært mulig å finne all dokumentasjon i saker i kommunen, slik at det er vanskelig i ettertid å finne tilbake til hele saksgangen i enkeltsaker. Bl.a. har dette blitt påstått fra innbyggere vedr. deres befatning med kommunen innen bygge- og reguleringssaker. Dette var bakgrunnen for utvalgets ønske om å få en orientering med byggesaker som eksempel.

Dersom dette er tatt høyde for i forbindelse med ny arkivplan, er det å forvente at risiko for feil innen dette området nå skal bli mindre. Men da er det en forutsetning at de nye rutinene etterleves av alle som har befatning med hver enkelt sak. Det er derfor ikke nok for kontrollutvalget at rutiner er på plass, det må også sikres at rutinene etterleves.

Fagleder byggesak Frank Gauslå vil orientere i saken i møtet, sammen med fagleder arkiv Gro Stormoen Nilsen og seniorrådgiver Kåre Gamlemshaug fra AKST.

Temark

Agder og Telemark kontrollutvalgssekretariat IKS

Arkivsak-dok. 18/11358-6
Saksbehandler Benedikte Muruvik Vonen

Saksgang Møtedato
Arendal kontrollutvalg 24.10.2018

Varsling pleie og omsorg Arendal

Forslag fra sekretariatet:

Redegjørelsen tas til orientering.

Bakgrunn for saken:

Kontrollutvalget ba i sitt møte 19.9.2018 under sak 48/18 Eventuelt om å få en orientering fra rådmannen om hvordan gjeldende varslingsrutiner er fulgt opp i en varslingssak ved Margarethestiftelsen.

Saksopplysninger:

Utgangspunktet for kontrollutvalgets bestilling var en varsling fra ansatte ved Margarethestiftelsen i Arendal datert 28.8.2018, adressert til Fylkesmannen i Aust- og Vest-Agder og Arendal kommune ved ordfører, rådmann, kommunalsjef helse og levekår og komité for helse, omsorg og levekår. Tittel på varselet var «Varsel om ledelse og tjenestevikt, med konsekvenser for beboeres rettigheter og livskvalitet ved Margarethestiftelsen i Arendal». Varselet ble sendt anonymt.

Det har i ettertid vært flere presseoppslag om to andre varsler innen pleie og omsorg i Arendal kommune, der varslerne har stått frem (hjemmesykepleie ved Solhaug i Arendal sentrum 22.9. og Nattpatruljen 24.9.). Ordfører og rådmann har tatt tak i saken, og ulike tiltak som skal hjelpe på situasjonen for ansatte og brukere er foreslått og er under administrativ og politisk behandling.

Kontrollutvalget har tidligere i 2018 fått orienteringer omkring kommunens varslingsrutiner (iht. arbeidsmiljøloven) og rutiner for håndtering av varsler mot ansatte. Det som først og fremst er interessant for kontrollutvalget denne gangen, er dermed å følge opp hvordan varslingsrutinene er blitt fulgt i praksis, og hvordan oppfølgingen i saken har vært.

Juridisk seniorrådgiver Sindre Kvammen er saksbehandler i varslingssaken, og han vil orientere i saken i møtet.

Vurdering fra sekretariatet:

Det er i gang et politisk og administrativt arbeid med en tiltaksplan for å bedre forholdene for ansatte og brukere. Dette er ikke kontrollutvalgets oppgave, så lenge avvikene er identifisert og blir tatt tak i av rette instanser. Det er derfor administrasjonens håndtering av den konkrete varslingssaken ved Margarethestiftelsen som er hovedtema i denne saken. Det kan imidlertid være aktuelt å følge opp andre sider av disse sakene i ettertid.

Temark

Agder og Telemark kontrollutvalgssekretariat IKS

Arkivsak-dok. 18/11468-1
Saksbehandler Benedikte Muruvik Vonen

Saksgang Møtedato
Arendal kontrollutvalg 24.10.2018

Bestilling av forundersøkelse Pleie og omsorg

Forslag fra sekretariatet:

Kontrollutvalget ber Aust-Agder Revisjon revidere den overordnede risiko- og sårbarhetsanalysen for tjenesteområdet pleie og omsorg i Arendal kommune, som en forundersøkelse før en forvaltningsrevisjon på området. Undersøkelsen legges frem for behandling i kontrollutvalget i desembermøtet 2018.

Bakgrunn for saken:

Kontrollutvalget gjorde i sitt møte 1.11.2017 sak 53/17 en revurdering av Plan for forvaltningsrevisjon 2016-2019. Det ble vedtatt å flytte prosjektet Skole og barnehage til før prosjektet Pleie og omsorg, ut fra opplevd risiko innen det psykososiale miljøet i skole og barnehage. Rapporten fra dette prosjektet er forventet i novembermøtet 2018.

De to gjenstående prosjektene etter dette er:

4. Pleie og omsorg
 - Gjennomgang av vedtak og rutiner i omsorgstjenesten, med særlig fokus på hjemmetjenesten
5. Barnevern
 - Vurdering av kvaliteten i barneverntjenesten (saksbehandlingstid og regeletterlevelse) (det forutsettes at det gjennomføres en ny vurdering av risiko innen barnevern før eventuell igangsetting av prosjektet)

Saksopplysninger:

I den senere tid har det vært mye fokus på arbeidsforholdene og tjenestene i omsorgssektoren i kommunen. Politisk nivå er orientert om utfordringene. Før kontrollutvalget eventuelt gjennomfører en forvaltningsrevisjon på området, bør utvalget ha større kunnskap om risiko og vesentlighet knyttet til dette tjenesteområdet i dag, siden mye synes å være endret siden revisjonen gjennomførte sin overordnede analyse i 2016. Målet må være å gjennomføre en treffsikker forvaltningsrevisjon med nytteverdi for både politikere og administrasjon, og i dermed også for innbyggerne.

Vurdering fra sekretariatet:

Sekretariatet anbefaler at revisjonen blir satt til å gjennomføre en forundersøkelse som kontrollutvalget tar stilling til før bestilling av neste forvaltningsrevisjon.

Temark

Agder og Telemark kontrollutvalgssekretariat IKS

Arkivsak-dok. 18/11731-3
Saksbehandler Benedikte Muruvik Vonen

Saksgang Møtedato
Arendal kontrollutvalg 24.10.2018

Møte- og arbeidsplan 2019 for Arendal kontrollutvalg

Forslag fra sekretariatet:

Møte- og arbeidsplan 2019 for Arendal kontrollutvalg godkjennes.

Planen og møtedatoene er veiledende og kontrollutvalget står fritt til å ta opp de saker og avholde de møter utvalget ønsker.

Møtedatoer 2019: Onsdager kl. 09:00.

23.1.2019 – 6.3.2019 – 24.4.2019 – 29.5.2019 – 4.9.2019 – 9.10.2019 – xx.11.2019 (obligatorisk opplæring nytt KU) – 11.12.2019.

Vedtaket oversendes bystyret til orientering.

Saksopplysninger:

Det nærmer seg nytt år, og det er tid for å utarbeide en møte-/arbeidsplan for kontrollutvalget i Arendal kommune for kommende år. Møteplanen settes i utgangspunktet opp med 8 møter i 2019, i tråd med det som er avtalt med sekretariatet. Det er tatt hensyn til kommunens plan for behandling av årsregnskap 2018 for Arendal kommune og foretakene.

Kontrollutvalget har møtene sine på onsdager kl. 09:00. Varigheten på møtet bestemmes av saksmengden til møtet og utvalgets behandling av sakene. Møte- og arbeidsplanen er ikke å forstå som en fullstendig presentasjon av alle de oppgaver/saker som kontrollutvalget vil behandle i løpet av året, men legger vekt på de oppgaver som utvalget etter lov og forskrift er pålagt å behandle. Møte-/arbeidsplanen skal legges frem som orienteringssak i bystyret.

Det stilles stadig større krav og forventninger til kontrollutvalgets kompetanse, både fra det politiske miljø og kommunens innbyggere. Det vil derfor bli lagt til rette for opplæring og kursvirksomhet for medlemmene i kontrollutvalget. Denne kan skje regionalt (vår- og høstkonferanse i regi av Temark) og/eller gjennom sentrale tilbud. Temark anbefaler at alle medlemmer deltar på den årlige Kontrollutvalgskonferansen i regi av Norges Kommunerevisorforbund og/eller Fagkonferansen i regi av Forum for kontroll og tilsyn i tillegg til Temarks regionale konferanser.

Vurdering fra sekretariatet:

Sekretariatet foreslår vedlagte veiledende møte-/arbeidsplan 2019 for Arendal kontrollutvalg.

Vedlegg:

Møte- og arbeidsplan 2019 Arendal kontrollutvalg

Temark

Agder og Telemark kontrollutvalgssekretariat IKS

Arendal kontrollutvalg Møte-/arbeidsplan 2019

Onsdag 23.1.2019 kl. 09:00 – 14:00

- Godkjenning av innkalling og protokoll
- Bestilling av prosjektplan forvaltningsrevisjonen Pleie om omsorg
- Revisors uavhengighet 2019
- Orienteringer fra revisor
- Referatsaker
- Eventuelt

(30.-31.1.2019: Kontrollutvalgskonferanse i regi av Norges Kommunerevisorforbund, Gardermoen)

Onsdag 6.3.2019 kl. 09:00 – 14:00

- Godkjenning av innkalling og protokoll
- Oppfølging av forvaltningsrevisjonen Barnehage
- Bestilling av forvaltningsrevisjonen Pleie og omsorg
- Årsmelding 2017 fra kontrollutvalget
- Orienteringer fra revisor
- Referatsaker
- Eventuelt

(April 2019: Vårkonferanse i regi av Temark, Agder/Telemark)

Onsdag 24.4.2019 kl. 09:00 – 14:00

- Godkjenning av innkalling og protokoll
- Årsregnskap 2017 for Arendal kommune, Arendal Havn KF og Arendal Eiendom KF
- Orienteringer fra revisor
- Referatsaker
- Eventuelt

Onsdag 29.5.2019 kl. 09:00 – 14:00

- Godkjenning av innkalling og protokoll
- Orientering om 1. tertial 2019
- Oppfølging av generell selskapskontroll Overordnet eierskap og eierstyring i kommunens selskaper
- Rapport fra selskapskontroll Konesjonskraft IKS
- Orienteringer fra revisor
- Referatsaker
- Eventuelt

(4.-5.6.2019: Fagkonferanse i regi av Forum for kontroll og tilsyn, Kristiansand)

Onsdag 4.9.2019 kl. 09:00 – 14:00

- Godkjenning av innkalling og protokoll
- Budsjett for kontroll, tilsyn og revisjon 2020
- Bestilling av enkel risikoanalyse/forundersøkelse forvaltningsrevisjon barnevern
- Bestilling av risiko- og vesentlighetsvurdering forvaltningsrevisjon
- Bestilling av risiko- og vesentlighetsvurdering eierskapskontroll
- Overordnet revisjonsstrategi 2019
- Orienteringer fra revisor
- Referatsaker

Temark

Agder og Telemark kontrollutvalgssekretariat IKS

- Eventuelt

Onsdag 9.10.2019 kl. 09:00 – 14:00

- Godkjenning av innkalling og protokoll
- Orientering om 2. tertial 2019
- Rapport fra forvaltningsrevisjonen Pleie og omsorg
- Vurdering av risiko og vesentlighet barnevern, ev. bestilling av forvaltningsrevisjon
- Innspill til analyse og plan for forvaltningsrevisjon 2020-2023
- Innspill til analyse og plan for eierskapskontroll 2020-2023
- Evaluering av kontrollutvalgets arbeidsform og saker
- Møte-/arbeidsplan 2020 for kontrollutvalget
- Orienteringer fra revisor
- Referatsaker
- Eventuelt

November 2019: Obligatorisk opplæring nytt kontrollutvalg i regi av Temark, Agder/Telemark

Onsdag 11.12.2019 kl. 09:00 – 14:00

- Godkjenning av innkalling og protokoll
- Nytt kontrollutvalg 2019-2023 Arendal
- Orientering om budsjett 2019 for Arendal kommune
- Opplæring om og arbeid med analyse og plan for forvaltningsrevisjon 2020-2023
- Opplæring om og arbeid med analyse og plan for eierskapskontroll 2020-2023
- Orienteringer fra revisor
- Referatsaker
- Eventuelt

Det kan være aktuelt å kalle inn rådmannen (/representanter fra administrasjonen) for å orientere om aktuelle saker/temaer utover de punktene som er nevnt i planen. Vi gjør oppmerksom på at planen er dynamisk, og at enkelte saker kan bli flyttet til et annet møte.

Temark

Agder og Telemark kontrollutvalgssekretariat IKS

Arkivsak-dok. 18/00137-11
Saksbehandler Benedikte Muruvik Vonen

Saksgang
Arendal kontrollutvalg

Møtedato
24.10.2018

Orienteringer fra revisor 24.10.2018

Forslag fra sekretariatet:

Saken tas til orientering.

Bakgrunn for saken:

Kontrollutvalget har et påseansvar for at det blir gjennomført forsvarlig revisjon i Arendal kommune. For å holde utvalget orientert om det pågående revisjonsarbeidet i kommunen, orienterer revisor kontrollutvalget fortløpende gjennom året.

Saksopplysninger:

Revisor orienterer om aktuelle saker i den løpende revisjonen og annet som er aktuelt for kontrollutvalget.

Temark

Agder og Telemark kontrollutvalgssekretariat IKS

Arkivsak-dok. 18/00143-11
Saksbehandler Benedikte Muruvik Vonen

Saksgang
Arendal kontrollutvalg

Møtedato
24.10.2018

Referatsaker 24.10.2018

Forslag fra sekretariatet:
Saken tas til orientering.

Saksopplysninger:

1. Behandling i bystyret av saker fra/av særlig interesse for kontrollutvalget:
 - a. 27.09.2018:
 - i. PS 18/120 Oppfølging av bystyresak 18/86 «Felles arbeid til beste for barn/unge og deres familier i Arendal kommune.» Organisatoriske endringer
 - ii. PS 18/131 Politiske utvalg – Møteplan 2019
 - iii. PS 18/133 Melding til bystyret – Elevenes læringsmiljø og forebygging mot mobbing
 - iv. PS 18/134 Interpellasjoner til bystyret 27.09.2018
 1. Vedr. omsorgstjenesten
 3. Vedr. tilsyn byggesak
2. Temark høstkonferanse 14.11.2018
3. Neste møte

Temark

Agder og Telemark kontrollutvalgssekretariat IKS

Arkivsak-dok. 17/16010-11
Saksbehandler Benedikte Muruvik Vonen

Saksgang Møtedato
Arendal kontrollutvalg 24.10.2018

Fylkesmannens tilsyn med barselomsorgen i Arendal kommune

Forslag fra sekretariatet:

Redegjørelsen tas til orientering.

Bakgrunn for saken:

Kontrollutvalget fikk i sitt møte 13.12.2017 en orientering om fylkesmannens tilsyn med barselomsorgen i Arendal kommune, som var gjennomført 29.-30.8.2017. I sitt møte 19.9.2018 fikk utvalget seg forelagt fylkesmannens avslutning av tilsynet. Utvalget ba da om en ny orientering i saken, som tar for seg hva som ble gjort i perioden fra desember 2017 til fylkesmannens avslutning av tilsynet. Hvilke tiltak er planlagt, hva er gjennomført, hvordan er dette blitt fulgt opp i fortsettelsen mm.

Saksopplysninger:

Vedlagt følger rapporten fra tilsynet og kommunikasjonen mellom Arendal kommune og Fylkesmannen i Aust- og Vest-Agder etter dette. Dokumentasjonen gir informasjon om hvilke tiltak som er satt i verk og som er planlagt.

Enhetsleder levekår Tora Halvorsen vil orientere i saken i møtet.

Vedlegg:

Avslutning av tilsyn med barselomsorgen 0-6 uker ved Arendal Helsestasjon

Svar til fylkesmannen – tilsyn barsel (2)

Svar på tilbakemelding for å lukke avvik – tilsyn med barselomsorgen i Arendal kommune

Tilbakemelding til fylkesmannen etter lukking av avvik i forbindelse med tilsyn med barselomsorgen 0-6 uker i Arendal kommune

Tilbakemelding til plan for lukking av avvik etter tilsyn med barselomsorgen 0-6 uker i Arendal kommune

Svar på tilsyn med barselomsorgen i Arendal kommune desember 2017

Tilsynsrapport barselomsorgen Arendal

Fylkesmannen i Aust- og Vest-Agder
Helse- og sosialavdelingen

MOTTATT
Dokumentsenteret

05 JUN 2018

AKST
Kommunalt
Dokumentasjonssenter

Arendal kommune
Postboks 123
4891 GRIMSTAD

Deres ref.

Vår ref. (bes oppgitt ved svar)
2017/5076

Dato
30.05.2018

Avslutning av tilsyn med barselomsorgen 0-6 uker ved Arendal helsestasjon

Fylkesmannen viser til brev av 16.05.2018. Kommunalsjef for helse og levekår gir her en tilbakemelding på hvordan avvikene etter tilsynet skal lukkes. Fylkesmannen har merket seg følgende:

Arendal kommune vil tilby hjemmebesøk i henhold til de nasjonale faglige retningslinjene til alle kvinner som har født barn, og er hjemmehørende i Arendal kommune. Arendal kommune vil følge utviklingen nøye ut året og vurdere ytterligere behov for styrking av jordmørtjenesten i 2019.

Arendal kommune har i samarbeid med Froland kommune, ansatt ny medisinsk faglig rådgiver (ikke medisinsk faglig ansvarlig) i 100% stilling, som blant annet skal være rådgiver for helsestasjonen. Kommuneoverlegen deltar på faste møter med helsestasjonen for å sikre god forankring og kvalitet på tjenestene.

Ledelsen skal følge opp avviksmeldinger fra tjenesten. Avviksrapporten skal legges frem til politisk behandling. Kommunalsjef og enhetsleder vil være tettere på helsestasjonens virksomhet i 2018 og sikre at skisserte tiltak gjennomføres, evalueres og eventuelt korrigeres.

Tilsynet avdekket også noen forbedringspunkter som det jobbes videre med.

Fylkesmannen finner at tilsynet med barselomsorgen ved Arendal helsestasjon kan avsluttes.

Vi takker for godt samarbeid.

Med hilsen

Elin Kristensen (e.f)
seniorrådgiver

Gry Nina Ilje Tveit
seniorrådgiver

Brevet er elektronisk godkjent og har derfor ingen signatur.
Saksbehandler: Gry Nina Ilje Tveit, tlf: 38 17 61 64

Tilsyn med barselomsorgen i Arendal kommune.

Viser til brev fra Fylkesmannen mottatt 03.05.2017 hvor det ikke er funnet grunnlag for å lukke tilsynet med barselomsorgen i Arendal kommune.

For å lukke avviket bemerker og etterspør fylkesmannen følgende:

- Fylkesmannen bemerker at retningslinjene anbefaler et hjemmebesøk til alle av jordmor
- Stillingsprosent mellom kommuneoverlegene og fordeling av ansvar
- Samarbeidsavtale mellom Arendal og Froland kommune, inkludert stillingsinstruks
- Samarbeidsavtale mellom kommuneoverlegene og Arendal helsestasjon.

Arendal kommune vil fremover prioritere hjemmebesøk i tråd med retningslinjene. For å få dette til vil vi foreta en nøye gjennomgang av jordmødrenes oppgaver. Vi har ikke ressurser til å styrke tjenesten ytterligere i år. Vi vil følge utviklingen nøye ut året og vurdere eventuell styrking av tjenesten i 2019.

Stillingsprosent og fordeling av ansvar blant kommuneoverlegene per i dag:

Arendal kommune har tidligere brukt terminologien medisinsk faglig ansvarlig og det har dere også etterlyst i deres skriv datert 25.04.18. I henhold til gjeldene lovverk og veiledere har ikke kommuneoverleger lengre et medisinskfaglig ansvar. Etter helse og omsorgstjenesteloven § 5-5 skal kommunelegene være medisinsk faglige rådgivere for kommunen.

Fordelingen av oppgaver er følgende:

Kommuneoverlege Erik Werner er medisinsk faglig rådgiver for fastlegeordning og kommunale legeoppgaver (med unntak av helsestasjon) i 20 % stilling.

Kommuneoverlege Helen Rakeie er medisinsk faglig rådgiver for helsestasjon inkludert kommunale legeoppgaver i 100 % stilling.

Kommuneoverlege Preben Aavitsland er medisinsk faglig rådgiver for miljørettet helsevern og smittevern i 50 % stilling

Det er i tillegg lyst ut stilling som kommuneoverlege eldre medisin internt i Arendal kommune i 30 % stilling. Det har ikke vært intervju enda.

Det er viktig å presisere av kommuneoverlegene vikarierer for hverandre og at samarbeidet er tett mellom kommuneoverlegene med faste møtepunkter en gang i uken. Kommuneoverlege deltar også på faste møter med Arendal helsestasjon for å sikre god forankring og kvalitet på tjenesten.

Arendal kommune har ikke stillingsinstruks for noen medarbeidere.

Vedlegg:

Samarbeidsavtale – Arendal og Froland kommune – kommunelegeressurs

Samarbeidsavtale mellom Arendal helsestasjon og kommuneoverlegene

Fylkesmannen i Aust- og Vest-Agder

Helse- og sosialavdelingen

Arendal kommune
Postboks 123
4891 GRIMSTAD

Deres ref.

Vår ref. (bes oppgitt ved svar)
2017/5076

Dato
25.04.2018

Svar på tilbakemelding for å lukke avvik – tilsyn med barselomsorgen i Arendal kommune

Fylkesmannen viser til brev datert 11.12.2017 og 11.04.2018. Brevene gir en beskrivelse av hvordan Arendal kommune vil lukke de to avvikene som fremkommer av tilsynsrapporten:

I vårt brev av 29.01.2018 ber vi kommunen redegjøre for konkrete spørsmål.

I svaret fra kommunalsjef Torill Skår datert 11.04.2018 kommer det frem at fra 01.04.2018 vil alle førstegangs fødende og risikofamilier få hjemmebesøk innen 2-3 døgn etter hjemkomst.

Fylkesmannen vil bemerke at retningslinjene anbefaler et hjemmebesøk **til alle** av jordmor 1-2 døgn (innen 3. døgn for flergangsfødende) etter hjemkomst). For familier der det er vanskelig ammestart, komplisert fødsel, hjemmefødsel eller annen risiko, anbefales ytterligere et hjemmebesøk av jordmor i løpet av den første uken etter hjemkomst.

Kommunalsjefen skriver videre: «Så langt tiden tillater det vil også flergangsfødende som ønsker hjemmebesøk få det». Etter Fylkesmannens vurdering er ikke dette i tråd med nasjonal faglig retningslinje. Fylkesmannen stiller spørsmål ved om Arendal kommune har tilstrekkelig ressurser til å følge retningslinjen.

I brev av 11.12.2017 kommer det frem at Arendal kommune vil søke om videreføring av prosjektet «God Start» til familier med ruserfaring. Søknaden ble sendt 01.03.2018. Det søkes om midler til en 60 % jordmorstilling til dette prosjektet. Under tilsynet fant tilsynsteamet at tilbudet til familier som kom inn under prosjektet «God start» var godt og forsvarlig – alle familiene fikk hjemmebesøk av jordmor innen 1-2 døgn etter hjemkomst, samt ekstra besøk den første uken.

Fylkesmannen har ikke fått svar på spørsmålet om hvem som innehar den inntil 20% midlertidige kommuneoverlegestillingen som medisinsk faglig ansvarlig på helsestasjonen og i jordmortjenesten, i tillegg til den nåværende 20 % kommuneoverlegestillingen som Erik Werner har (til sammen 40% kommuneoverlege knyttet til helsestasjon, skolehelsetjeneste og jordmortjeneste). Fylkesmannen ber om å få tilsendt avtalene som er inngått mellom Arendal

og Froland når det gjelder det medisinskfaglige ansvaret for helsestasjonen i Arendal (inkludert stillingsinstruks).

Fylkesmannen ber også om å få tilsendt samarbeidsavtalen mellom helsestasjonen (jordmødre) og kommuneoverlegene.

Fylkesmannen har ikke grunnlag for å lukke avvikene på nåværende tidspunkt.

Frist for tilbakemelding er 16.05.2018

Med hilsen

Elin Kristensen (e.f)
seniorrådgiver

Gry Nina Ilje Tveit
seniorrådgiver

Brevet er elektronisk godkjent og har derfor ingen signatur.
Saksbehandler: Gry Nina Ilje Tveit, tlf: 38 17 61 64

ARENDALE KOMMUNE

Levekår - enhetsadministrasjon

Fylkesmannen i Aust- og Vest-Agder
Postboks 788 Stoa
4809 ARENDAL

Dato: 09.04.2018
Vår ref: 16/26833-7
Deres ref:
Arkivkode: G11
Saksbeh.: Lillian Andersen
Tlf.

Tilbakemelding til Fylkesmannen til plan for lukking av tilsyn med barselomsorgen 0-6 uker i Arendal kommune

Vi viser til brev fra Fylkesmannen datert 29.01.17 hvor det blir bedt om ytterligere redegjørelse knyttet til avvik som fremkom av tilsynsrapporten.

Avvik 1: Arendal kommune sikrer ikke at mor og barn får forsvarlig helsehjelp etter utskrivning fra sykehuset etter fødsel.

Før Fylkesmannen kan lukke avviket bes det om redegjørelse for følgende spørsmål:

Hvordan sikres hjemmebesøk av jordmor i dag? Vil styrkingen av jordmortjenesten sikre at alle som har født og er hjemmehørende i Arendal kommune får hjemmebesøk i tråd med nasjonal faglige retningslinje?

Det er nytilsatt jordmor i 100 % stilling og fra 01.04.18 får alle førstegangsfødende og risikofamilier hjemmebesøk. Hjemmebesøk skal prioriteres og bør skje innen 2-3 døgn etter hjemkomst fra barselavdelingen. Så langt tiden tillater det vil også flergangsfødende som ønsker hjemmebesøk få det. Vi vil fra 01.04.18 føre statistikk over alle hjemmebesøk fra jordmødrene for å skaffe nødvendig oversikt over eventuelle avvik fremover og fortløpende evaluere dette (vedlegg 1 og 2).

Er det opprettet formelle samarbeidsmøter mellom jordmor og helsesøster for utveksling av informasjon, etter samtykke fra familien? (møteplan).

Det avholdes formelle samarbeidsmøter mellom jordmor og helsesøster og det er utarbeidet en møteplan (vedlegg 3 og 4). I tillegg er det daglige møter mellom jordmødrene og helsesøstrene mellom 08.15 og 08.30 for å sikre informasjonsutveksling og samhandling.

Er prosjektsøknaden innvilget, eventuelt fra hvilke dato? Hvordan skal prosjektstillingen brukes og hva vil skje med denne stillingen når prosjektet er over?

Fristen for prosjektsøknaden til Fylkesmannen var 01.03.18. Vi forventer svar innen sommeren-18. Stillingen skal bidra til å styrke gravide i risiko. Kommunen jobber med å sikre at tilskudds stillinger kompenseres for i rammen etter hvert som tilskuddet reduseres og bortfaller.

Avvik 2: Arendal kommune sikrer ikke tilstrekkelig medisinsk faglig rådgivning overfor helsestasjon og jordmortjenesten.

Hvem innehar den inntil 20 % midlertidige kommuneoverlegestillingen i dag? Når ble den 100 % stillingen som kommuneoverlege lyst ut? Er det tilsatt noen i stillingen og eventuelt fra hvilket tidspunkt?

Fylkesmannen ber om å få tilsendt avtalen som er gjort i forbindelse med inntil 20 % midlertidig kommuneoverlegestilling:

Arendal og Froland kommune samarbeider fra 01.04.18 om kommunelegeressurs tilsvarende 1,7 årsverk, som er besatt av tre kommuneleger. Det er definert hvem av disse tre som skal ha ansvar for Arendal helsestasjon.

Arendal kommune jobber med å få implementert de nye nasjonale faglige retningslinjene, noe som er et omfattende arbeid. Vi er imidlertid i en god prosess for å implementere og sikre dette (vedlegg 5,6).

Når det gjelder avtale knyttet til kommuneoverlegestillingene holder vi på å utarbeide denne. Den kan ettersendes når Arendal og Froland har undertegnet.

I hvilken grad er jordmødre involvert i samarbeidet med kommuneoverlegen?

Leder ved helsestasjon har møte med jordmødrene hver 14. dag og representerer dem inn i møte med kommuneoverlegene. Utarbeidelse av samarbeidsavtale mellom helsestasjon (jordmødre) og kommuneoverlegene er påbegynt, men ikke ferdigstilt. Underskrevet avtale kan ettersendes. Det er utarbeidet en samarbeidsavtale mellom jordmødrene og fastlegene der det også er enighet om et lege- og jordmorforum som skal møtes årlig (vedlegg 7,8,9). Avdelingsleder på helsestasjonen kaller inn til dette og det vil bestå av kommuneoverlegene, to tillitsvalgte for fastlegene, fagkoordinator for jordmødrene og jordmødrene.

Vedlegg:

- 1- Statistikk «hjemmebesøk av jordmor» og statistikkskjema
- 2- Rutiner for hjemmebesøk av jordmor etter hjemkomst føde-barselavdeling
- 3- Prosedyre for samarbeid mellom jordmor og helsesøster
- 4- Møteplan/kalender for jordmortjenesten 2018
- 5- Dokumentasjon av samarbeid mellom medisinsk faglig ansvarlig lege og helsestasjon
- 6- Møteplan for samarbeidsavtaler
- 7- Samarbeid mellom jordmor og fastlegene i svangerskap- og barselomsorgen
- 8- Rutiner for samarbeid med fastlege
- 9- Fastlegen en del av kommunehelsetjenesten
- 10- Referat fra helsestasjonsforum

Med hilsen

Torill Skår
Kommunalsjef
Helse og Levekår

Brevet er godkjent elektronisk.

Fylkesmannen i Aust- og Vest-Agder
Helse- og sosialavdelingen

Arendal kommune
Postboks 123
4891 GRIMSTAD

Deres ref.

Vår ref. (bes oppgitt ved svar)
2017/5076

Dato
29.01.2018

Tilbakemelding til plan for lukking av avvik etter tilsyn med barselomsorgen 0-6 uker i Arendal kommune

Fylkesmannen viser til brev datert 11.12.2017. Brevet gir en beskrivelse av hvordan Arendal kommune vil lukke de to avvikene som fremkommer av tilsynsrapporten.

Avvik 1: Arendal kommune sikrer ikke at mor og barn får forsvarlig helsehjelp etter utskrivning fra sykehuset etter fødsel.

Kommunen skriver: Arendal kommune har ansatt en jordmor i 100 % stilling som begynner den 01.03.2018. Kommunen vil søke om å øke en prosjektstilling med 60 % stilling. Ved å øke jordmorressursen med 1,6 stilling vil det sikre at mor og barn får forsvarlig helsehjelp, i form av hjemmebesøk innen 48 timer. For å få opp andelen som fullammer ved seksukers alder vil Arendal kommune styrke samarbeidet med føde- og barselavdelingen ved Sørlandet sykehus HF, og implementere interne rutiner for å kunne opprettholde en ammekyndig helsestasjon.

Fylkesmannens kommentar til Arendal kommunes plan om å lukke avvik 1:

Vi ser positivt på planen om å styrke jordmortjenesten, men det er uklart for oss i hvilken grad Arendal kommune skal sikre at **alle** som har født barn skal få hjemmebesøk innen 48 timer. Jordmor begynner ikke i sin stilling før 01.03.2018. Hvordan sikres hjemmebesøkene i dag?

Fylkesmannen har merket seg at det er knyttet usikkerhet til prosjektstillingen til gravide og familier med ruserfaring. Vi ber om opplysninger om søknaden er innvilget og fra hvilket tidspunkt stillingen blir utvidet og tidsbegrensningen for prosjektet.

Før Fylkesmannen kan lukke avviket ber vi kommunen redegjøre for følgende spørsmål:

1. Hvordan sikres hjemmebesøk av jordmor i dag?
2. Vil styrkingen av jordmortjenesten sikre at alle som har født og er hjemmehørende i Arendal kommune får hjemmebesøk i tråd med nasjonal faglig retningslinje. Fylkesmannen ber om dokumentasjon på hvordan dette skal sikres til 500 fødsler /år. (Godkjente prosedyrer, rutiner, avtaler o.l.)
3. Er det opprettet formelle samarbeidsmøter mellom jordmor og helsesøster for utveksling av informasjon, etter samtykke fra familien? (møteplan)
4. Er prosjektsøknaden innvilget, eventuelt fra hvilken dato? Hvordan skal prosjektstillingen brukes og hva vil skje med denne stillingen når prosjektet er over?

Avvik 2: Arendal kommune sikrer ikke tilstrekkelig medisinsk faglig rådgivning overfor helsestasjon og jordmortjenesten.

Kommunen skriver: I tillegg til nåværende 20 % kommuneoverlegestilling er Arendal helsestasjon styrket med inntil en 20 % midlertidig kommuneoverlegestilling fra 01.12.2017. Denne stillingen vil også knyttes til implementering av nasjonal faglig retningslinje for helsestasjon- og skolehelsetjeneste. Det vil avholdes møte mellom kommuneoverlege, avdelingsleder og fagkoordinator en gang i måneden. Innen 01.03.2018 vil det foreligge skriftlige samarbeidsavtaler mellom helsestasjon, jordmortjenesten, kommuneoverlegen og fastlegene. Arendal har i dag en 100 % kommuneoverlegestilling som ikke er besatt. Når den blir besatt vil det medisinskfaglige ansvaret legges til den stillingen.

Kommentarer til Arendal kommunes plan om å lukke avvik 2:

Fylkesmannen ser positivt på at helsestasjon- og jordmortjenesten får mer ressurser i form av medisinsk faglig rådgivning til samarbeidsmøter og vil også knyttes til implementering av nasjonal faglig retningslinje. Vi har imidlertid merket oss at ressursen er økt med inntil 20 % og at den er midlertidig.

Før Fylkesmannen kan lukke avviket ber vi kommunen om svar på følgende spørsmål:

1. Hvem innehar den inntil 20% midlertidige kommuneoverlegestillingen i dag?
2. Når ble den 100% stillingen som kommuneoverlege lyst ut? Er det tilsatt noen i stillingen og eventuelt fra hvilket tidspunkt?
3. I hvilken grad er jordmødrene involvert i samarbeidet med kommuneoverlegen?

Fylkesmannen ber om å få tilsendt:

- referat fra samarbeidsmøter ved helsestasjonen fra 1.10.2017 og til d.d.
- avtalen som er gjort i forbindelse med inntil 20% midlertidig kommuneoverlegestilling.

Med hilsen

Elin Kristensen (e.f.)
seniorrådgiver

Gry Nina Ilje Tveit
seniorrådgiver

Brevet er elektronisk godkjent og har derfor ingen signatur.
Saksbehandler: Gry Nina Ilje Tveit, tlf: 38 17 61 64

ARENDALE KOMMUNE ENHET LEVEKÅR

Fylkesmannen i Aust- og Vest-Agder
Postboks 788 Stoa
4809 ARENDAL

Dato: 08.12.2017
Vår ref: 16/26833-5
Deres ref:
Arkivkode: G11
Saksbeh.: Lillian Andersen
Tlf.

Tilsvaret til Fylkesmannen på kommunens plan for å rette opp avvik etter tilsyn med barselomsorgen i Arendal kommune

Vi viser til rapport fra Fylkesmannens tilsyn med barselomsorgen i Arendal kommune datert 27.10.2017 hvor det ble funnet to avvik.

Fylkesmannen ber om å få oversendt en plan og oversikt på hvordan kommunen vil rette opp avvikene og ber om tilbakemelding på følgende:

- en oversikt over hvilke tiltak som vurderes/må iverksettes
- frist for iverksetting av tiltakene
- strategi for implementering av tiltakene
- hvordan ledelsen vil følge opp, gjennomføre og evaluere tiltakene

Avvik 1

Arendal kommune sikrer ikke at mor og barn får forsvarlig helsehjelp etter utskrivning fra sykehuset etter fødsel.

Tilsynet påpekte at 2.2 årsverk er for lite til dekke både svangerskaps- og barselomsorgen i Arendal kommune. Etter tilsynet vedtok bystyret 26.10.17 å styrke jordmor ressursene med et årsverk for å sikre at mor og barn får forsvarlig helsehjelp etter utskrivning fra sykehus etter fødsel. Det er ansatt en jordmor i 100 % stilling som starter 01.03.2018.

Videre har Arendal kommune en 40% jordmorstilling i prosjektet «God start helsestasjon» som er et forsterket tilbud og oppfølging av gravide med rusbakgrunn. Arendal kommune vil søke om videreføring av dette prosjektet med økning til en 100 % jordmorstilling i 2018.

Ved denne styrkingen vil Arendal kommune sikre at mor og barn får forsvarlig helsehjelp etter utskrivning fra sykehus hvor også målsetningen om utført hjemmebesøk innen 48 timer er inkludert.

Det ble i tilsynet påpekt at Arendal kommune har en lavere andel fullamning ved 6 uker etter fødsel en landsgjennomsnittet. For å få opp andel mødre som fullammer vil vi i de faste samarbeidsmøtene med føde- og barselavdelingen ved Sørlandet sykehus ha større fokus på dette. Samarbeid, planlegging og implementering av tiltak og rutiner knyttet til hvordan opprettholde en ammekyndig helsestasjon er

Kontaktinformasjon: www.arendal.kommune.no
Postadresse: Postboks 123, 4891 GRIMSTAD
Besøksadresse: Sam Eydes plass 2, 4836 ARENDAL
Org.nr.: 940493021

Telefon: +47 37 01 30 00
E-post: postmottak@arendal.kommune.no

satt på agendaen i vårt neste møte 12.12.2017. Dette temaet inngår også i våre interne fagmøter i henhold til veileder for ammekyndig helsestasjon.

Avvik 2

Arendal kommune sikrer ikke tilstrekkelig medisinsk faglig rådgivning overfor helsestasjon og jordmørtjenesten.

I tillegg til nåværende 20 % kommuneoverlegestilling er Arendal helsestasjon styrket med inntil en 20 % midlertidig kommuneoverlegestilling fra 01.12.17

Det vil fremover avholdes faste møter en gang pr. måned mellom kommuneoverlege, avdelingsleder og fagkoordinator ved helsestasjonen for å sikre deltagelse, samarbeid og medisinskfaglig rådgivning knyttet til prioriteringer, utforming, evaluering og kvalitetssikring av tjenestens virksomhet, planer og prosedyrer.

Arendal kommune har påbegynt arbeidet med å implementere de nye nasjonale retningslinjene for tjenestene ved helsestasjonen. Arendal helsestasjon er som nevnt styrket med en midlertidig 20 % kommuneoverlegestilling også knyttet til dette arbeidet.

For å sikre faglig forankring og samarbeid mellom helsestasjonen, jordmørtjenesten og kommuneoverlegene vil det bli utarbeidet skriftlige samarbeidsavtaler. Det vil også bli en skriftlig samarbeidsavtale mellom Arendal helsestasjon og fastlegene. Innen 01.03.18 skal dette være på plass. Pr i dag er det en vakant full stilling som kommuneoverlege. Når den iverksettes er det et mål om at det medisinsk faglige ansvaret legges til den stillingen.

Vi vurderer at dette er tilstrekkelig for å sikre det medisinsk faglige ansvaret.

Andre funn som kan forbedres:

- *Kriterier for registrering av oppfølgingsgruppe bør følges opp og bli tydeligere i journal.*

For å forbedre dette foretar lege sammen med helsesøster *daglig* gjennomgang av eventuelle endringer knyttet til oppfølgingsgruppe og hvor oppdateringer og endringer skal fremgå tydelig i journal.

- *Kommunen har brukt de ekstra overførte midlene fra Statsbudsjettet til andre formål enn styrking av helsestasjonen.*

Tilsynet på barselomsorgen og innføring av nye nasjonale retningslinjer for helsestasjon, skolehelsetjeneste og barselomsorg synliggjør at kommunen ikke har nok ressurser på dette området. I forbindelse med implementering av nye nasjonale retningslinjer må det foretas en intern gjennomgang av relevante årsverk i andre tjenester. Arendal kommune har nylig søkt helsedirektoratet om tilskuddsmidler til styrking av kjernekompetanse i helsestasjonen og skolehelsetjenesten på grunn av våre store levekårsutfordringer. Det er som nevnt allerede besluttet å øke jordmørtjenesten med 1 årsverk. Kommunen har fått prosjektmidler til 1 årsverk "God start helsestasjon" som er et forsterket tilbud til gravide med rusbakgrunn.

- *Manglende informasjon om behov for tolk kan forsinke at fremmedspråklige får tidlig hjemmebesøk.*

Helsestasjonen ved leder har tatt kontakt med føde- og barselavdelingen med en anmodning om at det i epikriser tydeligere fremgår om det er behov for tolk og på hvilket språk. Dette vil også være på agendaen i møte med føde-barselavdelingen 12 desember. I tillegg til faste månedlige møter mellom helsesøstre og jordmødre er det iverksatt daglige møtepunkter for å sikre bedre tverrfaglig samarbeid og avklare behov for tolk.

- *Det er etablert et avviksmeldingssystem, men det benyttes i liten grad. Det er usikkerhet om oppfølgingen.*

Arendal kommune har satt et forsterket fokus på avviksmeldingssystemet for 2018. Dette fremkommer også av enhetens virksomhetsplan. Forståelsen av avvik og betydningen av å melde avvik skal være tema i alle HMS-utvalg og personalmøter gjennom året. Å melde avvik må oppfattes som bidrag til læring og forbedring, ikke som kritikk av kolleger. Formålet er å skape en bedre kultur for å melde avvik.

Plan for implementering

Arendal helsestasjon er styrket med inntil 20 % kommuneoverlegestilling som inngår i arbeidet med å implementere nye nasjonale retningslinjer, sikre samarbeid og faglig forsvarlig praksis. Enheten fikk 02.10.2017 overført 1 årsverk fra Koordinerende enhet, rådgiverteamet til en fagutviklerstilling. Denne stillingen blir også sentral i implementering av nye faglige prosedyrer og retningslinjer, kompetanseheving, oppfølging etter tilsyn, samhandling internt og eksternt.

Hvordan ledelsen vil følge opp

Ledelsen har bedt kommuneoverlegen, avdelingsleder ved helsestasjonen og fagutvikler i enhet levekår å skissere en plan for implementering av nasjonale retningslinjer, herunder barselomsorgen. Det vil da være spesiell oppmerksomhet også rettet mot avvik og merknader fra tilsynet. Planen skal forelegges kommuneledelsen 01.03.18.

Avdelingen skal rapportere på avvik i forbindelse med hver tertial og dette fremlegges til politisk behandling.

Kommunalsjef og enhetsleder vil være tettere på helsestasjonens virksomhet i 2018 og sikre at skisserte tiltak gjennomføres, evalueres og eventuelt korrigeres.

Med hilsen

Torill Skår
Kommunalsjef
Helse og Levekår
Arendal kommune

Brevet er godkjent elektronisk.

Fylkesmannen i Aust- og Vest-Agder
Helse- og sosialavdelingen

Arendal kommune
Postboks 123
4891 GRIMSTAD

Deres ref.

Vår ref. (bes oppgitt ved svar)
2017/5076

Dato
27.10.2017

Oversendelse av tilsynsrapport

Vedlagt oversendes tilsynsrapport fra tilsyn med barselomsorgen i Arendal kommune, gjennomført den 29. -30. august 2017, med sluttmøte den 01.09.2017.

Vi takker for tilbakemeldingen datert 22.08.2017. Alle kommentarene gjaldt faktafeil i kapittel 2. «Beskrivelse av virksomheten». De er rettet opp i den endelige rapporten.

Det ble funnet to avvik ved tilsynet. Vi ber med dette om å få oversendt en plan for hvordan kommunen vil rette opp avvikene. Planen må inneholde en oversikt over hvilke tiltak som vurderes / må iverksettes, frist for iverksetting av tiltakene og en strategi for implementering. Det bør også komme frem hvordan ledelsen vil følge opp, gjennomføre og evaluere tiltakene.

Frist for tilbakemelding på en slik plan er 27.11.2017

Vi gjør oppmerksom på at den endelige rapporten vil bli publisert på vår nettside www.fylkesmannen.no/av og på helsetilsynets nettside www.helsetilsynet.no.

Vi takker for godt samarbeid ved gjennomføringen av tilsynet.

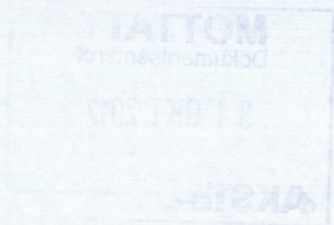
Med hilsen

Anne Sofie Syvertsen (e.f.)
fylkeslege

Gry Nina Ilje Tveit
seniorrådgiver

Brevet er elektronisk godkjent og har derfor ingen signatur.
Saksbehandler: Gry Nina Ilje Tveit, tlf: 38 17 61 64

Kopi til:
Statens helsetilsyn Postboks 8128 Dep 0032 OSLO

Fylkesmannen i Aust- og Vest-Agder

Rapport fra tilsyn med barselomsorgen

ved

Arendal helsestasjon

Virksomhetens adresse: Arendal kommune, Postboks 123, 4891 Grimstad
Tidsrom for tilsynet: 16.05.2017 -
Kontaktperson i virksomheten: Aslaug Hustadnes og May Karin Holanger

Sammendrag

Denne rapporten beskriver de avvik og merknader som ble påpekt innen de reviderte områdene. Systemrevisjonen omfattet følgende områder:

- hjemmebesøk
- helsetilstanden til mor og barn, fysisk og psykisk
- ernæring og vekst
- tilgjengelighet til helsepersonell
- informasjon, råd og veiledning
- familier i en sårbar og utsatt livssituasjon
- hvordan Arendal kommune har planlagt, organisert og styrt sin virksomhet

Under tilsynet ble det gjort observasjoner som ga grunnlag for to avvik:

Avvik 1

Arendal kommune sikrer ikke at mor og barn får forsvarlig helsehjelp etter utskrivning fra sykehuset etter fødsel.

Avvik 2

Arendal kommune sikrer ikke tilstrekkelig medisinskfaglig rådgivning overfor helsestasjon og jordmortjenesten.

Dato: 06.09.2017

Gry Nina Ilje Tveit
revisjonsleder

Elin Kristensen
revisor

Innhold

Sammendrag	1
1. Innledning	3
2. Beskrivelse av virksomheten - spesielle forhold	3
3. Gjennomføring	4
4. Hva tilsynet omfattet	4
5. Funn	5
6. Regelverk	7
7. Dokumentunderlag	7
8. Deltakere ved tilsynet.....	9

1. Innledning

Rapporten er utarbeidet etter systemrevisjon ved Arendal helsestasjon i perioden 16.05.2017 - . Revisjonen inngår som en del av Fylkesmannens planlagte tilsynsvirksomhet i inneværende år. Bakgrunnen for tilsynet var rapporten fra Statens helsetilsyn i 2011 «Korleis tek fødeinstitusjonen og kommunen vare på behova til barselkvinna og det nyfødde barnet i barseltida». Det kom frem av rapporten at oppholdet på sykehuset gjennomsnittlig er 1-3 dager, og at det oppstår en kritisk periode fra utskrivelse til reell kontakt med helsestasjonen. I 2014 kom nasjonal faglig retningslinje for barselomsorgen. I 2016 ble det gjort en kartlegging av helsestasjonstjenesten i Aust- og Vest-Agder. Der kom det frem at flere kommuner ikke har kapasitet til blant annet å tilby hjemmebesøk.

Fylkesmannen er gitt myndighet til å føre tilsyn med helsetjenesten i Lov om statlig tilsyn med helse- og omsorgstjenester §2.

Formålet med systemrevisjonen er å vurdere om virksomheten ivaretar ulike krav i lovgivningen gjennom sin internkontroll. Revisjonen omfattet undersøkelse om:

- hvilke tiltak virksomheten har for å avdekke, rette opp og forebygge overtredelse av lovgivningen innenfor de tema tilsynet omfatter
- tiltakene følges opp i praksis og om nødvendig korrigeres
- tiltakene er tilstrekkelige for å sikre at lovgivningen overholdes

En systemrevisjon gjennomføres ved granskning av dokumenter, ved intervjuer og andre undersøkelser.

Rapporten omhandler avvik og merknader som er avdekket under revisjonen og gir derfor ingen fullstendig tilstandsvurdering av virksomhetens arbeid innenfor de områder tilsynet omfatter.

Et avvik er mangel på oppfyllelse av krav gitt i eller i medhold av lov eller forskrift.

2. Beskrivelse av virksomheten - spesielle forhold

Under omorganiseringen i 2013 ble de daværende fire helsestasjonene i kommunen slått sammen til Arendal helsestasjon som ble lagt under enhet for levekår da denne ble opprettet 1. juni 2014.

Arendal helsestasjon ledes av avdelingsleder/ledende helsesøster May Karin Holanger. Hun overtok ledelsen av helsestasjonen dagen før dette tilsynet, men hadde fra tidligere god kjennskap til virksomheten i sin stilling som fagkoordinator for helsestasjonstjenesten og som koordinator for oppvekst-teamet 0-6 år.

Under enhet for levekår som ledes av enhetsleder Tora Halvorsen, ligger 7 avdelinger. Avdelingene er foruten Arendal helsestasjon (1), Forebyggende tjeneste for barn, unge og familien (2), Barnevernstjenesten (3), Psykisk helse- og rusarbeid voksne (4), Aktivitet voksne (5) Bo- og oppfølgingstjenesten (6), Eydehavn og Ørbekk bofellesskap (7).

Enhetsleder rapporterer til kommunalsjef for Helse og levekår (Torill Skår) som er rådmannen på sitt område. Under dette tilsynet hadde vi i Torill Skårs fravær, intervju med stedfortredende kommunalsjef Ragnhild Vigenes som er i kommunalsjefens stab.

Den medisinskfaglige ansvarlige ved helsestasjonen er kommuneoverlege Erik Werner som innehar en 20 % kommuneoverlegestilling. I denne stillingsbrøken har han også ansvaret for legetjenesten i fengselet og fastlegene. Erik Werner rapporterer til kommunalsjefen. Kommunen har i tillegg en 100 % kommuneoverlegestilling som p.t. er vakant/utlyst (kommunen kjøper noen legetjenester fra Froland kommune), samt en 50 % hjemmel til smittevernoverlege.

Arendal helsestasjon har fem helsestasjonsleger, som har hver sin faste ukedag (i 20 % stilling). Som ledd i å bedre det faglige samarbeidet mellom helsesøstre og legene /medisinsk ansvarlig overlege, ble det etter forrige tilsyn ved Fylkesmannen i 2013, opprettet et Helsestasjonsforum med planlagte møter to ganger i halvåret. På dette Helsestasjonsforumet deltar helsestasjonslegene og helsesøstre.

Helsestasjons- og skolehelsetjenesten er et lavterskeltilbud til alle barn, unge og deres foresatte. Tilbudet innbefatter svangerskapsomsorgen, helsestasjonsvirksomheten 0-5 år, skolehelsetjenesten 6-20 år og helsestasjon for ungdom. Helsestasjonen ble styrket med 1 årsverk i 2017 som gikk til skolehelsetjenesten.

Antall årsverk for jordmor er 2,2 + 0,4 til prosjekt «God start» Dette skal dekke svangerskapsomsorgen svarene til ca. 500 fødsler samt oppfølgingen i tidlig barseltid etter utskrivelse fra sykehuset. «God start» er et tilbud til gravide og småbarnsforeldre som har misbrukt rus. Prosjektet ble startet 2. januar 2017.

3. Gjennomføring

Systemrevisjonen omfattet følgende aktiviteter:

Revisjonsvarsel ble utsendt 16.05.2017. Oversikt over dokumenter virksomheten har oversendt i forbindelse med tilsynet er gitt i kapitlet Dokumentunderlag.

Åpningsmøte ble avholdt 29.08.2017.

Intervjuer

11 personer ble intervjuet.

Oversikt over dokumentasjon som ble gjennomgått under revisjonsbesøket er gitt i kapitlet Dokumentunderlag.

Det ble gjennomført befarings ved Arendal helsestasjon.

Sluttmøte ble avholdt 01.09.2017.

4. Hva tilsynet omfattet

Tema for tilsynet var barselomsorgen 0-6 uker. Tilsynsteamet undersøkte om Arendal helsestasjon sin praksis var i samsvar med aktuelle lover, forskrifter og nasjonale faglige retningslinjer. Systemrevisjonen omfattet følgende områder:

- hjemmebesøk fra jordmor og helsesøster

- helsetilstanden til mor og barn, fysisk og psykisk ble fanget opp og fulgt opp
- ernæring (amming/tillegg) og vekst ble dokumentert og fulgt opp
- tilgjengeligheten til helsepersonell
- informasjon, råd og veiledning (oppfølging)
- familier i en sårbar og utsatt livssituasjon ble fanget opp og fulgt opp
- hvordan Arendal kommune har planlagt, organisert og styrt sin virksomhet

I helse- og omsorgstjenesteloven er kravet til forsvarlighet formulert som et pålegg om at kommunen tilrettelegger tjenestene slik at

- den enkelte pasient eller bruker gis et helhetlig og koordinert helse- og omsorgstjenestetilbud
- den enkelte pasient eller bruker gis et verdig tjenestetilbud
- helse- og omsorgstjenesten og personell som utfører tjenestene, blir i stand til å overholde lovpålagte plikter
- tilstrekkelig fagkompetanse sikres i tjenestene (§ 4-1)

Dette innebærer blant annet at tjenestene som ytes skal være av god kvalitet, ytes i tide og i tilstrekkelig omfang.

Helse og omsorgstjenesteloven forplikter kommuner og helseforetak til å inngå samarbeidsavtaler. I delavtale 8 «Samarbeid om jordmortjenester», datert 30.05.2012 mellom Sørlandet sykehus HF og Arendal kommune står det blant annet at det er kommunen som har ansvaret for mor og barn etter utskrivelse.

Innholdet i helsestasjonstjenesten er nærmere regulert i «Forskrift om kommunens helsefremmende og forebyggende arbeid i helsestasjon og skolehelsetjenesten».

Begrepet faglig forsvarlighet er en rettslig standard. Noen overordnede retningslinjer for hva som skal legges i begrepet, finnes i loven som vist ovenfor, men det nærmere innholdet må søkes i faget selv og hva som til enhver tid anses for å være god faglig praksis. Begrepets innhold endres med tiden og med fagets utvikling, ny forskning, verdioppfatninger og lignende. Nasjonale faglige retningslinjer beskriver allment aksepterte faglige normer, praksis og fremgangsmåter innen et bestemt område på utgivelsestidspunktet. På denne måten gir helsemyndighetene signaler om hva som anses som faglig forsvarlig på det aktuelle tidspunktet.

5. Funn

Det ble funnet to avvik.

Avvik 1

Arendal kommune sikrer ikke at mor og barn får forsvarlig helsehjelp etter utskrivning fra sykehuset etter fødsel.

Dette er brudd på Lov om kommunale helse- og omsorgstjenester §3-1 jfr. §3-2

Avviket bygger på følgende observasjoner:

- I perioden 20.12.2016 - 20.06.2017 fikk 15 av 205 (7%) mødre hjemmebesøk av jordmor innen 48 timer etter hjemkomst fra sykehuset slik Nasjonal faglig retningslinje for barselomsorgen beskriver. Tallene inkluderer hjemmebesøkene fra prosjektet «God start».
- Jordmødrene ved helsestasjonen i Arendal følger opp ca. 500 gravide fordelt på 2,2 årsverk. Normen er ett årsverk per 200 fødsler. Oppfølging fra jordmor etter fødsel er ikke inkludert i disse tallene.
- Arendal kommune har en lavere andel mødre som fullammer sine barn ved 6 ukers alder enn landsgjennomsnittet. 67% fullammer ved 6 ukers alder.
- Det er faglig enighet om at mor og barn har behov for tidlig oppfølging av jordmor slik Nasjonal faglig retningslinje beskriver.
- Det er få formelle møtepunkter mellom helsesøstre og jordmødre

Kommentar til avvik 1

I nasjonal faglig retningslinje for barselomsorgen står det:

«For kvinner og nyfødte hvor det vurderes som like trygt med oppfølging i hjemmet / lokalt som i føde-/barselavdeling, anbefales ett hjemmebesøk av jordmor innen første - andre døgn etter hjemreisen. For kvinner med gode erfaringer fra tidligere fødsel, amming og barselid tilbys det ett hjemmebesøk av jordmor i løpet av de tre første døgnene etter hjemreisen.

For kvinner med vanskelig ammestart, komplisert fødselsforløp, ambulans fødsel / hjemmefødsel eller familier i en risikosituasjon, bør det tilbys ytterligere hjemmebesøk i løpet av den første uken etter fødselen».

Jordmor og helsesøster har ulik kompetanse. Jordmor har kunnskap om sykdom og komplikasjoner som kan oppstå etter en fødsel, mens en helsesøster har kunnskap om barnets vekst og utvikling. Begge har god kunnskap om amming. I Arendal kommune er praksis slik at mor og barn som er utskrevet fra barsel, som regel ikke får hjemmebesøk av jordmor den første uken etter hjemkomst. Unntaket er mor og barn tilknyttet «God start», som omfatter familier med rusproblem. Helsesøster kommer på hjemmebesøk 7-10 dager etter fødsel.

Avvik 2

Arendal kommune sikrer ikke tilstrekkelig medisinsk faglig rådgivning overfor helsestasjon og jordmortjenesten

Dette er brudd på Lov om kommunale helse og omsorgstjenester §5-5 jfr. §3-4

Avviket bygger på følgende observasjoner:

- Kommuneoverlegen har det medisinskfaglige ansvar for helsestasjonen. I sin 20% stilling som kommuneoverlege går mesteparten av tiden til å organisere legetjenesten i kommunen. Det er avsatt lite tid til medisinskfaglig rådgivning overfor helsestasjonen. Medisinskfaglig ansvarlig har ikke i tilstrekkelig grad deltatt i utforming av tjenestens planer, prosedyrer og prioriteringer.
- Kommuneoverlegen har ikke reflektert over at han har det medisinskfaglige ansvaret for jordmortjenesten.
- Helsestasjonens behov for kommunikasjon med kommuneoverlegen blir ikke i tilstrekkelig grad ivaretatt.

Kommentar til avvik 2

Kommuneoverlegen skal være medisinskfaglig rådgiver for kommunen, jf helse- og omsorgstjenesteloven § 5-5. Kommunen har plikt til å legge til rette for samhandling mellom ulike deltjenester innad i kommunen jf. §3-4

I nasjonal faglig retningslinje for det helsefremmende og forebyggende arbeidet i helsestasjon, skolehelsetjeneste og helsestasjon for ungdom står det at leder for helsestasjonen bør ta initiativ til å involvere kommuneoverlegen i utformingen av tjenestens planverk, prioriteringer og rapporter. Det kom frem under tilsynet at slik involvering ikke lyktes. Kvaliteten på det medisinskfaglige arbeidet ble ikke sikret. Tilsynet fant ikke spor av at medisinske prosedyrer eller rutiner var godkjent av kommuneoverlegen eller at kommuneoverlegen var involvert i planarbeid eller rapporter fra helsestasjon eller jordmortjenesten.

For å sikre faglig forankring og samhandling bør helsestasjonen utarbeide skriftlige samarbeidsavtaler med helsestasjonen og jordmortjenesten.

Andre funn som kan forbedres

- Kriteriene for registrering av oppfølgingsgruppe bør følges opp og bli tydeligere i journalen.
- Kommunen har brukt de ekstra overførte midlene fra Statsbudsjettet til andre formål enn styrking av helsestasjonen.
- Manglende informasjon om behov for tolk kan forsinke at fremmedspråklige får tidlig hjemmebesøk.
- Det er etablert et avviksmeldingssystem, men det benyttes i liten grad. Det er usikkerhet om oppfølgingen.

6. Regelverk

- Forskrift om ledelse og kvalitetsforbedring i helse- og omsorgstjenesten
- Helse- og omsorgstjenesteloven
- Forskrift om kommunenes helsefremmende og forebyggende arbeid i helsestasjons- og skolehelsetjeneste
- Helsepersonelloven
- Journalforskriften

Nasjonale faglige retningslinjer for

- barselomsorgen «Nytt liv og trygg barseltid for familien» IS-2057
- det helsefremmende og forebyggende arbeidet i helsestasjon IS-2582

7. Dokumentunderlag

Virksomhetens egen dokumentasjon knyttet til den daglige drift og andre forhold av betydning som ble oversendt under forberedelsen av revisjonen:

- Organisasjonskart
- Oversikt over ledere og ansatte
- Politiske prioriteringer for 2017 for Enhet for helse og levekår

- Møteplaner (avdelingsmøter, møteplan jordmødre, møteplan helsestasjonsgruppa, oppvekstteam)
- Årsrapport jordmortjenesten 2016
- Årsrapport helsestasjonsgruppa 2016
- Verktøy som benyttes for planlegging, gjennomføring, evaluering og korrigering av barselomsorgen
 - Helsestasjonsprogrammet
 - Tre referat fra samarbeidsmøter med føde/barsel (2015, 2016 og 2017)
 - Prosedyre – barn som pårørende
- Prosedyrer
 - Ammekyndig helsestasjon
 - Hjemmebesøk mor/barn barsel (jordmor)
 - Undersøkelse og oppfølging av språkutvikling
 - Registrering av fødselsmelding
 - Samarbeid mellom jordmor og helsesøster vedrørende hjemmebesøk etter fødsel (helsesøster)
 - Måling av vekt, lengde og hodeomkrets
 - Oppfølging av premature
 - Nyfødte barn av hepatitt B antistoff – positiv mor
 - Identifisering og oppfølging av barseldepresjon
 - Samarbeid med føde/barsel (SSHF)
 - Hvilke vaksiner gis når?
 - Kontroll av personvekter på helsestasjonen
 - Foresatte som ikke møter til time på helsestasjonen
 - Foresatte som ikke ønsker å benytte seg av helsestasjonstilbudet
 - Foresatte som ikke ønsker å vaksinere sine barn
 - MRSA smitte
 - Prosedyre for henvisningsrutiner
 - Bekymring/mistanke om overgrep eller omsorgssvikt av barn
 - Anbefalinger ved utenlandsreiser med barn
 - Barn med atopisk eksem
 - Dødsfall blant barn og unge
 - Anafylaxi
 - Avdekke vold i nære relasjoner
 - Avviksmelding (1- fra jordmødrene)
- Kompetanseplaner
- Opplæring for nytilsatte (sjekklister)
- Informasjonsmateriell som benyttes ved barselomsorgen
- Statistikk som Fylkesmannen har etterspurt:
 - Andel kvinner som fullammer ved 6 ukerskontrollen
 - Andel kvinner som mottok hjemmebesøk av jordmor 1-3 dager etter fødsel
 - Andel kvinner som mottok hjemmebesøk av helsesøster
 - Andel familier som kom til 4 ukers konsultasjon

Dokumentasjon som ble gjennomgått under revisjonsbesøket:

Fylkesmannen hadde på forhånd bedt om innsyn i journaler til barn født 01.01.2017 – 31.01.2017 + 01.06.2017 – 31.07.2017

- 29 journaler ble gjennomgått

Korrespondanse mellom virksomheten og Fylkesmannen:

- Brev av 16.05.2017 til Arendal kommune med varsel om tilsyn
- Brev av 28.06.2017 til Fylkesmannen med dokumentasjon fra helsestasjonen i Arendal
- Brev av 14.08.2017 til Arendal helsestasjon med program for tilsynet
- Det ble utvekslet telefoner og e-poster i forbindelse med flytting av tidspunkt, bytting av informanter og praktisk tilrettelegging.

8. Deltakere ved tilsynet

I tabellen under er det gitt en oversikt over deltakerne på åpningsmøte og sluttmøte, og over hvilke personer som ble intervjuet. Kommuneoverlege Erik Werner ble intervjuet pr. telefon.

Navn	Funksjon / stilling	Åpningsmøte	Intervju	Sluttmøte
May Karin Holanger	Avdelingsleder	X	X	X
Tora Halvorsen	Enhetsleder	X	X	X
Harald Danielsen	Rådmann	X		X
Ragnhild Vignes	Stedfortreder for kommunalsjef helse og levekår		X	X
Inger Davidsen Wullum	Jordmor	X	X	X
Kathrine S. Egeberg	Jordmor	X	X	X
Elisabeth G. Hopstock	Helsesøster	X	X	X
Britt M. Hansen	Helsesøster/fagkoordinator	X	X	X
Anne Grethe Stokka	Helsesøster	X	X	
Vigdis Moripen	Jordmor		X	X
Christina S. Kvalheim	Jordmor			X
Knut Hernes	Helsestasjonslege		X	
Erik Werner	Medisinsk faglig rådgiver		X	

Fra tilsynsmyndighetene deltok:

Gry Nina Ilje Tveit, revisjonsleder
Aud Henriette Garmann Askevold, revisor
Elin Kristensen, revisor

Temark

Agder og Telemark kontrollutvalgssekretariat IKS

Arkivsak-dok. 18/00149-11
Saksbehandler Benedikte Muruvik Vonen

Saksgang
Arendal kontrollutvalg

Møtedato
24.10.2018

Eventuelt 24.10.2018